

A Feira de Turismo
das Américas

O Turismo se encontra aqui. Participe.
24-25-26 Outubro 2012 | Riocentro - Rio de Janeiro

ABAV 2012 TURİZM FUARI SONUÇ RAPORU TUROB 01.11.2012

Abav Turizm Fuarı

Brezilya'da gerçekleştirilen en önemli turizm organizasyonları arasında gösterilen ABAV Turizm Fuarı 40 ncı kez 24-26 Ekim 2012 tarihleri arasında Brezilya'nın Rio De Janeiro şehrinde gerçekleştirildi.

Fuar idaresince yapılan açıklamaya göre; yaklaşık 30.000 metrekare kapalı alanda 52 ülkeden 448 standın yer aldığı fuarı 26.039 turizm profesyoneli ziyaret etmiştir.

Fuar ile ilgili en önemli gelişme; Rio De Janeiro'ya ulaşım zorlukları (özellikle yabancı ülkelere sınırlı sayıda uçak ile ulaşım imkanı var), fuar alanının şehir merkezine uzaklığı ve bunlara bağlı olarak katılımcı sayısındaki gerileme dikkate alınarak 2013 yılı itibari ise fuarın Sao Paulo'da gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Türkiye Standı

Madrid Kültür ve Tanıtma Müşavirliğinin organizasyonu ile fuarda yer alan yaklaşık 100 metrekare büyüklüğündeki Türkiye standı gerek tasarım gerekse organizasyon nedeniyle katılımcılar tarafından başarılı bulunmuştur. THY ve TUROB'un yanısıra özellikle İstanbul ve Kapadokya bölgesinden çok sayıda otel ve seyahat acentesi temsilcisi Türkiye standı içerisinde yer almıştır.

Brezilya pazarının oluşturduğu cazibe dikkate alınarak ülkemizden birçok firma Türkiye standı dışarısında bireysel standlar ile yer almıştır.

Turob Standı

Türkiye standı içerisinde yer alan TUROB standında ziyaretçilere fuar süresince İngilizce-Portekizce hazırlanan tanıtım malzemeleri, İstanbul Özel İdaresi tarafından sağlanan İstanbul t-shirt ile üye tesisler tarafından sağlanan promosyonel malzemelerin dağıtımını yapmıştır.

Tanıtımda Yeni Trend: Dizi Filmler...

Son yıllarda Türk yapımı dizi filmlerin özellikle Ortadoğu ve Balkanlarda geniş kitlelerce ilgi ile izlendiği bilinen bir gerçektir.

Bu defa Türkiye, bir başka ülkede yayınlanan uzun süreli bir dizinin yapım ve çekim merkezi oldu.

Fuar esnasında TUROB standına gelen ziyaretçiler; Brezilya'nın en önemli televizyon kanalları arasında gösterilen Globo Televizyonunda haftada 6 gün olarak yayınlanan ve çekimleri Türkiye'de İstanbul, Kapadokya ve Efes'te yapılmakta olan 'Salve Jorge' (Selam Aziz Jorge) isimli dizide gösterilen mekanlardan etkilendiklerini, bu yerleri görmek istediklerini dile getirmişlerdir.

Yaptığımız araştırma neticesinde; çoğunlukla Türk ve Brezilyalı oyuncuların rol aldığı dizi film çekimlerinin Temmuz 2012'de Nevşehir'in Göreme ilçesinde başladığı, Kapadokya'nın yanı sıra İstanbul ve Efes'te çekimlere devam edildiği, Pazar hariç haftanın altı günü en çok izlenen saatte Brezilya'da yayınlanmaya başlanan dizinin yaklaşık 200 bölüm olmak üzere 8 ay boyunca ekranlarda kalacağı tespit edilmiştir.

Dizi film sayesinde ülkemize gelecek Brezilyalı turist sayısında önemli sayıda artış sağlanacağı beklenmektedir. Zira; Brezilya'da 2 yıl önce ekrana konulan Caminho dos Índios (Hindistan Yolları) adlı dizinin gösterilmesinden sonra Brezilya'dan Hindistan'a yapılan turistik seyahatlerde kısa süre içerisinde turist sayısında yaklaşık yüzde 300 oranında artış kaydedilmişti.

Sonuç olarak yaklaşık 195 milyon nüfusa sahip Brezilya'da, Türkiye'nin görsel olarak en güzel yerlerine ait sahneler, 8 ay boyunca milyonlarca kişinin ekranına gelecek. Diğer yandan Kapadokya bölgesi, Hristiyan dinine mensup kişilerce dünyanın önemli ziyaret yerlerinden birisi olarak görülüyor. Bu sebeple görsel güzelliğinin yanı sıra diziye adını veren Aziz Jorge'un anısını yaşatmak için de her yıl binlerce turist bölgeye geliyor. Brezilya'da her yıl artan Türkiye ilgisinin bu diziyle zirveye tırmanacağı tahmin edilmektedir.

Brezilya-Türkiye turizmi

THY tarafından başlatılan direkt seferlerle birlikte Brezilya'dan Türkiye'ye gelen turist sayısı istikrarlı artışını sürdürmektedir. Yıllar itibari ile ülkemize gelen Brezilyalı turist sayısı;

Yıl	Ocak-Eylül	Yıl
2008	34.543	43.647
2009	40.025	53.574
2010	50.807	65.246
2011	69.990	89.442
2012	69.367	

SONUC

1. Çekimleri Türkiye'de gerçekleştirilen ve Brezilya'da yayına başlayan Türk ve Brezilyalı oyuncuların rol aldığı 'Salve Jorge' (Selam Aziz Jorge) isimli dizisinin ülkemize olan talebi kısa süre içerisinde artırması beklenmektedir.
2. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sektörümüzün talepleri dikkate alınarak kısa süre içerisinde Sao Paolo'da Kültür ve Tanıtma Müşavirliği açılacağı bildirilmiştir. Söz konusu Müşavirliğin açılmasının ülkemizin tanıtımı konusunda son derece doğru ve önemli bir adım olduğunu belirtmek gerekir.
3. ABAV Fuarında ülkemizin tanıtımı için verdikleri destekten dolayı; Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Özel İdaresi, Türk Hava Yolları, Eresin, Grand Emin, The Marmara ve

Titanic otelleri ile İstanbul Guide sponsorlarımız Dorak, Meridian ve Arar Turizm'e teşekkür ederiz.

4. ABAV Turizm Fuarının 2013 yılı itibari ile Rio De Janerio yerine Sao Paolo'da gerçekleştirilmesi kararı turizm profesyonelleri tarafından son derece olumlu bir karar olarak değerlendirilmiştir.
5. 2012 yılı içerisinde ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Brezilya para birimi Real'in diğer para birimleri oranlarına göre yaklaşık %15 değer yitirmesi özellikle uzak destinasyonlara olan paket turlarda fiyat artışına sebep olmuştur. Bu nedenle ülkeden yurtdışı çıkışlarda 2012 yılının 2. ve 3. çeyreğinde yavaşlama görülmüştür. 2012 başlarında 1 Amerikan Doları 1,70 Real seviyesinden 2012 yılı sonunda 2,05 seviyesine yükselmiştir.
6. Güney Amerika'da tek Portekizce konuşulan ülke Brezilya'dır. Brezilya'dan yurtdışı çıkışlarda çoğunlukla 35 yaş ve üstü kişilerin seyahat ettikleri, bu kişilerin bir başka yabancı dilde genel olarak anlaşılmadıkları tespit edilmiştir. İşletmeler açısından Portekizce konuşan kişilerin istihdam edilmesinin Brezilyalılar için önemli bir tercih sebebi olacağını belirtmek gerekir.
7. Brezilya'dan ülkemize 2012 yılı sonuna kadar gelecek turist sayısının bir önceki yıl ile aynı seyri sürdürmesi beklenmektedir.

Not: Brezilya pazarı ile ilgili ayrıntılı bilgiler ekli raporlarda yer almaktadır.

ABAV 2011 TURİZM FUARI SONUÇ RAPORU

TUROB – 27.10.2011

ABAV Turizm Fuarı 39.kez kapılarını 19-21 Ekim 2011 tarihleri arasında Brezilya'nın Rio De Janeiro şehrinde ziyaretçilere açtı. Yaklaşık 40 ülkeden 800 kurum/kuruluşun stand alarak katıldığı fuarı 24.000 kişinin ziyaret ettiği açıklanmıştır. Önceki yılların aksine fuar idaresince ziyaret saatlerinin değiştirilerek 13:00-18:00 yerine 11:00-18:00 olarak uygulanması neticesinde ziyaretçi yoğunluğu gün içerisinde yaygınlaştırılmaya çalışılmış, bu durumda standı olan firmalara ikili görüşmeler için daha fazla zaman ayrılmıştır.

Türkiye, fuarda Madrid Kültür ve Tanıtma Müşavirliğinin başarılı organizasyonu ile 100 metrekare büyüklüğünde bir stand ile temsil edildi. TUROB'un da aralarında yer aldığı Türkiye katılımcıları tarafından ziyaretçilere hazırlanan çeşitli tanıtım materyalleri verildi. Fuarda yer alan geleneksel el sanatlarımızdan Ebru sanatçısının da yoğun ilgi ile karşılandığı görüldü. Türkiye standındaki tüm katılımcıların ortak görüşü Brezilya'da yapılan bu tür fuarlara ülkemizden katılımcıların artması ile daha fazla işbirliği olanaklarının geliştirilebileceği ve kısa süre içerisinde daha fazla turiste ülkemizin evsahipliği yapabileceği yönünde olmuştur.

Son yıllarda yakaladığı ekonomik istikrar neticesinde birçok alanda olduğu gibi turizmde de Brezilya'nın önemi her geçen gün artmaktadır. Dünyanın en büyük ülkeleri arasında yer alan Brezilya'nın yaklaşık nüfusu 195 milyondur. Özellikle kısa süre önce dünyayı saran küresel ekonomik krizden etkilenmeyip aksine güçlenerek çıkan Brezilya'nın gelişim stratejisini dış borç yerine kendi iç kaynakları ile sağlama yönünde attığı adımlar günümüzde meyvelerini vermeye başlamıştır. Kişibaşı milli gelir ikibinli dolarlardan sadece on yıl içerisinde 8.500 USD seviyesine çıkmıştır.

Brezilya'da yurtdışı seyahatlerde son yıllarda artış dikkat çekmektedir. Ulaşım imkanlarının artması ve internetin kullanımı neticesinde (nüfusun yaklaşık %45'i internet kullanmaktadır) artan merak ve keşif tutkusu Brezilyalıları kendi kıtaları dışındaki ülkeleri keşfetmeye yöneltiyor. 2006 yılında yaklaşık 4 milyon olan yurt dışına turizm amaçlı çıkan turist sayısının 2011'de 6,5 milyon, 2020 yılında ise 8 milyonu geçmesi beklenmektedir.

2010 Yılı Yurtdışı çıkışlarında tercih edilen destinasyonlar; Avrupa % 48, Orta-Güney Amerika %27, Kuzey Amerika %21, Diğer % 4 olarak gerçekleşmiştir.

Brezilyalıları turizm amacı ile Avrupa'ya öncelikli tercih olarak gitmektedirler. Arjantin, ABD, İspanya, Uruguay, İtalya, Portekiz, Şili ve Almanya en çok ziyaret edilen ülkeler arasındadır. THY'nin direkt seferleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığının ülkede yürüttüğü tanıtım çalışmaları neticesinde ülkemize olan talep her geçen gün artmaktadır. Son dönemlerde özellikle dini amaçlarla seyahat eden Brezilyalıların Türkiye-İsrail-Mısır-Suriye

arasında yaklaşık iki hafta süreli kombine turları dikkat çekicidir. Ancak, Mısır ve Suriye’de yaşanan siyasi gelişmeler bu amaçla seyahat eden turist sayısında ciddi bir azalma ve/veya seyahatleri başta Portekiz olmak üzere AB ülkeleri gibi başka destinasyonlara kaydırmalara yol açmaktadır. Etkin tanıtım yapılması halinde İstanbul ve Kapadokya’nın yanında Hatay, Mersin ve Mardin’in de dini amaçla gelen turistlere evsahipliği yapma imkanı bulunmaktadır. Kültür turlarında ise Türkiye-Yunanistan ve Türkiye/AB Ülkeleri kombine turlar tercih edilmektedir.

Yıl sonuna kadar ülkemizi yaklaşık 80.000 Brezilyalı turist ziyaret etmesi beklenmektedir. Brezilyalı turistler yurt dışı seyahatleri için kendi ülkelerinde kış mevsiminin yaşandığı Haziran-Eylül dönemini tercih etmektedirler.

2010 yılında Brezilya’yı yaklaşık 6 milyon turist ziyaret etmiştir. En çok ziyaretçi gelen ülkeler; Arjantin % 21, ABD %14, Uruguay %5, Şili %5 ve İtalya %5’dir. 2010 yılında yaklaşık 22.000 Türk vatandaşı Brezilya’yı ziyaret etmiştir.

2014 Dünya Kupası ve 2016 Olimpiyat Oyunlarına evsahipliği yapacak Brezilya’nın bu organizasyonlar ile ülkenin tanıtımının yanında turist sayısını %20 oranında artırması hedeflenmektedir. Ancak, ülkede turizm için yeterli altyapı henüz mevcut değildir. Havaalanı ve konaklama tesisi kapasitesinin artırılması için çalışmalara başlandığı gözlemlenmiştir.

SONUÇ:

1. Fiyatların genel olarak yüksek olduğu Brezilya’dan alışveriş turizmi için kullanılabilir bir potansiyel bulunmaktadır. Brezilyalılar alışveriş için Arjantin ve ABD’ye gitmektedirler.
2. Sağlık turizminden pay almak istense de özellikle düşük standartlardaki hastaneleri ile Brezilya, bu alanda gerek kamu gerekse özel sektör hastaneleri ile öncü olan Türkiye gibi ülkelerin hedef pazarları arasında yer alabilir.
3. Etkin tanıtım neticesinde orta vadede yarım milyon turist gelmesi muhtemel olan Brezilya’ya Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ivedi olarak Tanıtma Müşavirliği açılması gerekmektedir.
4. THY tarafından yürütülen THY-Sao Paolo uçuşlarına 2012 yılında bir sefer ilave yapılması ve 2013 yılından itibaren ise hergün sefer yapılmasının turist sayısına önemli sayıda katkı yapması beklenmektedir. Ayrıca THY tarafından 2012 yılında açılması planlanan Arjantin hattı turizm profesyonellerince büyük memnuniyetle karşılanmıştır.
5. ABAV Fuarında ülkemizin tanıtımı için verdikleri destekten dolayı; Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Hava Yolları, Armada, Barcelo, Doubletree Kapadokya, Elite, Eresin, Grand Emin, Midtown, Sultania, The Madison ve The Marmara otelleri ile İstanbul Guide sponsorlarımız Dorak, Meridian ve Arar Turizm’e teşekkür ederiz.

TUROB
ABAV Turizm Fuarı Sonuç Raporu
Rio de Janeiro / Brezilya

Fuar Tarihleri	20-22 Ekim 2010
Ziyaretçi Sayısı	45.000
Katılan Ülke Sayısı	40
Stand Sayısı	800
Türkiye Standı	50 m²
Dağıtılan Malzemeler	1. İstanbul Guide 2. İstanbul CD 3. İstanbul Map 4. Hotel & Travel Guide + CD 5. Katılımcı otellerin sağladığı promosyon malzemeleri

ABAV Fuarı

Güney Amerika'da yapılan ön önemli fuar olarak gösterilen ABAV turizm fuarına yaklaşık 40 ülkeden 800 firma stand alarak katıldı. Fuar Brezilya Seyahat Acentaları Birliği (ABAV) tarafından yıllık genel kurul toplantıları ile birlikte yapılmakta, bu nedenle katılımcı ve ziyaretçilerin tamamı profesyonellerden oluşmaktadır.

Türkiye Standı

Toplam 50 metrekarelik Türkiye Standı Bölgesel (İstanbul, Kapadokya) ve Bireysel tanıtım konsepti benimsenerek hazırlandı. Kamu-Özel sektör işbirliği ile gerçekleştirilen fuarda Birliğimizin önerisi üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı mevcut 20 metrekare olan stand alanını 50 metrekareye çıkarmıştır.

Turob standı

TUROB, THY ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ortak yürüttüğü işbirliği ile Birliğimiz üyelerinden; Armada Hotel, Doubletree By Hilton Avanos Hotel, Eresin Crown Hotel, Eresin Taxim & Premier Hotel, Grand Ons Hotel, İstanbul Royal Hotel, Ramada Plaza İstanbul Hotel, The Madison Hotel ve The Marmara İstanbul Hotel temsilcilerinden oluşan bir heyet fuara katıldı. TUROB standında

İstanbul destinasyonu esas alınarak tanıtım yapıldı. Fuarda dağıtımı yapılan Portekizce tanıtım materyalleri yoğun ilgi gördü.

Brezilya, Futbol ve Samba'dan çok daha fazlası....

Brezilya denince akla futbol ve samba geliyor. Ancak ülkemizde pek bilinmese de Brezilya bugün birçok alanda dünyanın önde gelen ülkelerinden biri. 9 Milyon kilometrekarelik yüzölçümü itibariyle Türkiye'nin yaklaşık on bir katı büyüklüğündeki Brezilya toplam 26 eyaletten oluşuyor. Nüfusu yaklaşık 190 milyon. Dünyanın ekilebilen topraklarının % 22'sine sahiptir. Brezilya, dünyanın 8. büyük ekonomisine sahip. Üretim yapılan bazı ürünlere göre dünyada;

Üretim Yapılan Ürün	Dünya sıralaması
Et	1.
Kahve	1.
Soya	1.
Şeker	1.
Özel Jet	1.
Ayakkabı	2.
Gazlı İçecek	3.
Yolcu Uçağı	3.
Lastik sanayi	5.

sıradadır. Bunların yanı sıra petrol, şeker kamışı üretiminde önemli bir yere sahip olup modern telekomünikasyon sistemi modern bankacılık sistemine sahiptir.

Brezilya, Güney Amerika kıtasının en önemli ve önde gelen ülkeleri arasında yer almaktadır. Kısa süre önce bulunan petrol ülkenin ekonomisinin hızla iyileşmesini sağlamıştır. Ülkenin imajı eskiye oranla artan refah seviyesi ile birlikte sürekli olarak düzelmeye ve gelişmeye başlamıştır. Ülkede yapılan bir araştırma neticesine maaş oranlarında hızlı artış ile birlikte özellikle orta yaş ve üzeri nüfusun seyahat eğilimlerinin arttığını ortaya koymuştur. Seyahat alışkanlıkları genel olarak kültür ağırlıklı olup doğa dostu tesislere karşı tüketicinin oldukça bilinçli olduğu belirtilmektedir. Başka bir araştırmada ise internet kullanıcı sayısının çok kısa süre içerisinde 63 milyon kullanıcıya ulaştığını ortaya koymuştur. Ancak, özellikle ana lisan Portekizce dışında diğer dillere çok hakim olmayan tüketiciler için işletmelerin kurumsal sayfalarında bu lisana yer vermelerinin önemli olduğu gözlemlenmektedir. Aynı araştırmada kişi başına aylık internet başında kalma oranının ise;

Brezilya	48 saat 26 dakika
ABD	42 saat 12 dakika
İngiltere	36 saat 30 dakika

olarak gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

Osmanlı döneminde Brezilya ile diplomatik ilişkilerimiz 5 Şubat 1858 tarihinde Londra’da imzalanan “Dostluk, İkamet, Ticaret ve Seyr-i Sefain Antlaşması” ile başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde büyük çoğunluğu Lübnan ve Suriye’den olmak üzere, 100 binden fazla Osmanlı vatandaşı Brezilya’ya göç etmiştir. Brezilya’nın 19. yüzyılın son yarısında uyguladığı ülkeye işgücü çekme politikaları bu göçlerin temel nedenidir. Bu nedenle ülkemiz yaygın olarak tanınmakta ve merak edilmektedir.1850-1900 yılları arasında Brezilya’ya Avrupa ve Orta Doğu’dan 5 milyon kişinin göçmen olarak geldiği tahmin edilmektedir.

Brezilya özellikle dış turizmde yaptığı hamleler ile dikkat çekmektedir. Ülkede turizm sayısı istikrarlı olarak artmakla birlikte iç turizm dominantlığını sürdürmektedir. 2020 yılında yıllık 20 milyon yabancı turist sayısına ulaşılması hedeflenmektedir.Yabancı ziyaretçilerin en çok ziyaret ettiği eyaletler Rio de Janeiro ve Sao Paulo olarak gözlemlenmektedir. 2009 yılında ülkeyi ziyaret eden 5.5 milyon turist;

Ülke	%
Arjantin	21
ABD	13
İtalya	5
Almanya	5
Şili	5
Portekiz	4
Diğer	47

Ülkelerinden geldiği açıklanmıştır. 2009 yılında ülkeyi yaklaşık 16.000 Türk vatandaşı ziyaret etmiştir.

Yıllar itibari ile Brezilya’dan ülkemize gelen ziyaretçi sayıları;

Yıl	Ocak-Eylül	Yıl
2008	34.543	43.647
2009	40.025	53.574
2010	50.807	(2010/2009 +26.94)

Brezilya’dan ülkemize gelen turistler genellikle kültür turizmi amacı ile öncelikli olarak İstanbul ve Kapadokya’yı tercih etmektedirler. Ortalama kalış süreleri ve harcamaları yakın destinasyonlara oranla oldukça yüksektir. Son dönemlerde özellikle Türkiye – Yunanistan kombinezon tur olarak tercihlerde büyük artış görülmekte, bu turların 12-14 gün olarak yapıldığı gözlemlenmiştir.

SONUÇ .:

1. Brezilya’da etkin ve sürekli tanıtım yapılması halinde ülkeden kısa süre içerisinde yüzbinli turist rakamlarına rahatlıkla ulaşılmasının mümkün olduğu sektör profesyonellerince dile getirilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın Sao Paulo’ya “Tanıtma Müşavirliği” açacağı memnuniyetle öğrenilmiştir. Söz konusu müşavirliğin en kısa süre içerisinde açılması önemli ve yararlı olacaktır.

2. Yapılan görüşmelerde THY'nin ülkede son derece başarılı tanıtım kampanyaları yürüttüğü dile getirilmiştir.
3. Brezilya halkı TV programlarını ilgi ile takip ediyor. Ülkemizde yayınlanan dizi filmlerin özellikle İstanbul ve Kapadokya görselleri ile Ortadoğu ülkelerinde olduğu gibi Brezilya'da yayınlanması konusunda yapımcı kuruluşların temas kurmalarını öneririz. Bu durum aynı zamanda tanıtıma da oldukça olumlu etki yapacaktır.
4. THY'nin haftada 3 olan uçuş sayısını kademeli olarak önce 4 sonra 7'ye çıkaracağı öğrenilmiştir. Brezilya turizminin karşılıklı olarak gelişiminde en önemli ayağı olan direkt uçuş konusunda THY'nin uçak tipini Airbus 340'tan kapasite olarak daha büyük olan Boeing 777'ye çevirmesi ve uçak kapasitesinin sadece %30 civarında transit yolcudan oluşması sektörümüz açısından son derece önemlidir.
5. İnternet kullanımını dikkate alınarak işletmelerin internet sayfalarında Portekizce'ye yer vermelerinin önemli olduğu gözlemlenmiştir.
6. 2014 Dünya Kupası, 2016 Olimpiyat Oyunları Brezilya ev sahipliğinde gerçekleştirilecek. Bu organizasyonların ciddi turizm yatırımlarını beraberinde getireceği ve ülkenin tanıtımı ve imajına katkı sağlayacağı beklenmektedir.
7. Brezilya pazarında etkin tanıtımın pozitif neticeler doğuracağı aşikardır. Ülkenin en önemli turizm fuarı konumundaki ABAV fuarının yanında başta Nisan 2011'de Sao Paulo'da yapılacak turizm fuarına olmak üzere çeşitli bölgelerde yapılan workshoplara katılımın önemli ve yararlı olacağı gözlemlenmiştir.
8. Brezilya gibi uzak destinasyonlarda komşumuz Yunanistan, Bulgaristan gibi ülkelerle ortak tanıtım kampanyalarının/programlarının yürütülmesi önemli ve gereklidir.
9. İstanbul ile Rio de Janeiro ve İzmir ile Salvador şehirleri arasında kardeş şehir ilişkisi mevcuttur. Bu ilişkilerin geliştirilmesi için karşılıklı tanıtım organizasyonları yapılması yararlı olacaktır.